Förfallna obligationer och räntekuponger till följande lån inlösas

hos samtliga våra kontor fr. o. m. den 15 januari 1948:

SVENSKA LÅN:	%	År
Aktiebolaget Sveriges Litografiska Tryckeriers	3	1947
Mexikanska Telefonaktiebolaget Ericssons	6	1929
Stockholms Rederiaktiebolag Sveas	3¼	1947
Svenska Skeppshypotekskassans, Lån No. 8	3	1947
Svenska Statens andra försvarslån	3	1941
" " " "	4	1941
UTLÄNDSKA LÅN:		
Den Norske Arbeiderbruk- og Boligbanks	3	1938
Kongeriket Norges Hypotekbanks	3¼	1938

För ovannämnda norska lån skall affidavit enligt fastställt formulär avlämnas.

STOCKHOLMS ENSKILDA BANK
AKTIEBOLAG

D·N
15/1 1948

Burma

Den nya engelska imperiepolitiken, företrädd av kabinettet Attlee, ryggar inte tillbaka för radikala åtgärder.

Självstyrelse för kolonierna inom det brittiska samväldets ram, den successiva utvecklingen till självstyrande dominions har länge varit ett av alla partier godkänt mål för förbindelserna mellan moderlandet och de underlydande territorierna. Dominions har rätt att när de behagar anmäla sitt utträde ur samväldet och gå sin egen väg. Frågan och sättet och tidpunkten för skilsmässan är emellertid av stor betydelse, anser oppositionen — och från denna utgångspunkt har de konservativa med Churchill i spetsen utsatt arbetarkabinettet för en mycket häftig kritik.

Man skulle kanske kunna sammanfatta kritiken ungefär så här. Frihetsmännen i samväldets utomeuropeiska territorier är åtminstone i vissa fall utmärkt folk, men de är en smula yrvakna. Full suveränitet som självständiga stater — mycket bra, men låt dessa frihetsrörelser få en så att säga avslutande uppfostran genom att först tillbringa någon tid i dominionställning. De vet inte av egen erfarenhet vad det vill säga att vara en dominion inom brittiska samväldet. Om de fick pröva på saken någon tid, skulle de finna att det är angenämt och medför stora fördelar; de skulle kanske föredra att stanna kvar inom samväldet till fördel för alla parter. Den konservativa kritiken går alltså ut på att regeringen har forcerat utvecklingen och även i andra avseenden burit sig olämpligt åt. Den har inte förstått att föra förhandlingarna på ett sådant sätt att självständighetsrörelsernas representanter låtit övertala sig att åtminstone försöka ett mellanstadium som dominion innan de definitivt tar ställning till frågan om separation. Regeringen har "kastat bort" dessa värdefulla territorier, förklarade Churchill i ett vredgat inlägg i en underhusdebatt.

Den gången yttrade sig Churchill om Burma, men kritiken gäller också Indien. För regeringen har det stått klart att den inte haft någon möjlighet att välja den av de konservativa anbefallda vägen. Det andra världskriget har medfört att självständighetsrörelserna i hela södra Asien blivit otåligare och med ökad skärpa rest kravet på fullständig frihet. Ett snabbt tillmötesgående av dessa krav har ansetts nödvändigt för att i framtiden säkra samväldet en goodwill som kunde leda till att vänskapliga förbindelser utvecklades även efter en eventuell skilsmässa. Hittills har dessa förhoppningar inte slagit fel: engelsmännen har fått uppleva att de aldrig varit så uppskattade och omtyckta både i Indien och Burma som då de helt drar sig tillbaka från sina maktpositioner i dessa trakter. De båda nybildade indiska staterna, Indien och Pakistan, har, som man kunde vänta, genast kommit i delo med varandra, men de är så angelägna om Englands vänskap att båda har beslutat att åtminstone tills vidare kvarstå som dominions inom samväldet.

Man hade i det längsta hoppats att Burma skulle följt exemplet, men det gick inte så. Burma tar farväl av samväldet: sedan början av denna månad är Burma en suverän stat, under folkets jubel har den siste engelske guvernören "i fullt månsken", som det heter i rapporterna, överlämnat makten åt den inhemska regeringen och rest hem till sitt land medförande sin engelska flagga från guvernörsresidenset för att anförtro den i förvar hos British Museum. För första gången sedan de engelska kolonierna i Nordamerika proklamerade sin självständighet år 1776 har ett engelskt territorium brutit sig loss från riket.

Men till skillnad från de nordamerikanska kolonisterna, som måste kämpa sig igenom ett mångårigt befrielsekrig, har burmanerna vunnit sin frihet på fredlig väg: de har förhandlat i London med de ledande kabinettsmedlemmarna och deras experter, de har ordnat allmänna val till en konstituerande församling, utsett statschef i den nya republiken — över huvud betett sig på ett mönstergillt sätt. Inget blod har flutit utom det burmanska blod som utgjutits av burmaner: i juni förra året mördades i ett svep nio regeringsmedlemmar av landsmän som var fanatiska fiender till England. Det var ett dåligt tecken, men sedan dess har hela frigörelseprocessen förlöpt utan slitningar. Burma har också vissa förutsättningar att skapa sig en hygglig existens. Landet är rikt och dessutom underbefolkat och belastas inte av de våldsamma religiösa motsättningar som förbittrar livet på den indiska halvön.

Om bara landet får fred. Lord Randolph Churchill, som på 1880-talet genomdrev annexionen av Burma, jämförde en gång det engelska väldet i Sydasien med olja som gjutits på havet: den skyddar en "vidsträckt och djup ocean av mänskligheten från stormar". Nu fjättras inte vågorna längre av denna olja. Det finns risk för att den sydliga delen av den asiatiska kontinenten kan bli ett Balkan i jätteskala. Men England är berett att erbjuda även den nu förlorade delen av riket sina tjänster. Engelska instruktörer skall delta i organiserandet av den burmanska krigsmakten.

Beslut om de i Finland häktade esternas öde

skall enligt bestämda uppgifter fattas inom de närmaste dagarna. Möjligen skall på samma gång avgörande träffas rörande de arresterade flyktingarna från Ingermanland. Häktningarna skedde redan under hösten, för några dagar sedan framställde ryska regeringen ett bestämt krav om utlämning av de landsflyktiga.

Det är en upprörande, en ohygglig handling som här efter allt att döma förestår. Flertalet häktade ester — för att stanna endast vid dem — flydde under den tyska ockupationen från sitt land till Finland och blev därefter enrollerade i finsk krigstjänst. De har inte på något sätt tjänat Tyskland eller nazismen. Kravet på deras utlämnande grundar sig på att de genom den ryska erövringen år 1940 blev Sovjetmedborgare och sedermera som soldater i finska armén stridit mot sitt "fosterland". I Finland har de icke varit politiskt verksamma; många av dem — däribland flera unga akademiker — har gjort sig kända för duglighet och energi. Plötsligt anhölls de av den finska statspolisen — enligt uppgift utan regeringens vetskap —, och nu skall de efter några månader i ovisshet och ångest utlämnas till död eller slavarbete. Enligt all moralisk bedömning är de oförvitliga, men de behandlas mera godtyckligt och mera hårt än de mest förhärdade brottslingar. Bestämda meddelanden ger vid handen att en liknande tragedi möjligen förestår i Danmark, ehuru den tekniskt-juridiska sidan av saken där är en annan.

Någon förhävelse från svensk sida är efter balternas utlämnande på hösten 1945 inte på sin plats. Vi vet att oviljan mot utlämning är stark i Finland — inom regering, riksdag och folk. Att Finland skulle vinna i alla demokratiska folks ögon genom att inte låta några oskyldiga lida för folket är uppenbart, men trycket är så fruktansvärt att en eftergift är förståelig. Svårare att förstå är den ryska politiken. Hur kan den ryska ledningen tala om samförståndsvilja samtidigt som den kräver dessa blodsoffer? Varför kan den inte i detta fall visa en generositet som kostar så litet och skulle inbringa så mycket? Dess politik kan förklaras blott som utslag av medveten terrorism; det gäller att visa sin makt, att låta piskan vina över de svaga och underlägsna, utom som inom statsgränserna.

De artiklar om rasfrågan i USA som publicerats

i Dagens Nyheter blir hetsigt angripna i den svensk-amerikanska tidningen Nordstjernan. Under resan var professor Tingsten, skriver tidningen, "hela tiden inställd på att finna felen". Nordstjernan hånar "dessa admonitioner från blåögda humanitära idealister, som vill dela med sig av sitt katedervetande, förvärvat i länder som aldrig haft några rasproblem, därför att de inte tillåtit invandring av någon omfattning... Förstår inte dessa självutnämnda experter hur löjliga de gör sig när de kommer från Europa för att lära oss amerikaner hur vi skall leva tillsammans?"

Dessa och andra utfall görs utan en antydan om att de attackerade artiklarna skulle innehålla något som helst sakfel. Att denna extrema nationella känslighet och självbelåtenhet kommer till uttryck i en svenskspråkig tidning är förvånande. Svensk-amerikanerna är goda amerikaner, det betvivlar ingen, och de behöver därför icke anstränga sig för att överbjuda sina landsmän i nationalism. Dess bättre är Nordstjernans hållning inte representativ för den tongivande opinionen. Denna framträder däremot i den på en gång hårda och positiva kritik av situationen i ras- och minoritetsfrågorna som präglar den presidentiella kommitténs i Dagens Nyheter refererade betänkande i ämnet (To secure these rights). Det är olustigt ur speciellt svensk synpunkt att en svenskspråkig tidning gör sig till språkrör för den reaktionära minoriteten.

PRESSGRANNAR

I år finns det för den enskilde riksdagsmannen intet utrymme för framstötar som innebär nya krav på statskassan, betonar Jönköpings-Posten (fp). Hela budgetarbetet har gått ut på — borde åtminstone gått ut på — att i inflationsbekämpande syfte hålla igen. Ändå har utgifterna sprungit upp till drygt fyra miljarder. Skattetrycket kommer att pressa medborgarna till bristningsgränsen, medan livsbetingelserna försämras. Sådan är den enkla sanningen:

Nog kunde det hela te sig lustigare. Emellertid skall naturligtvis rättvisligen erkännas, att det kan vara skillnad på skatter och skatter. En sak är att genom oskälig beskattning av bilar och bensin sätta en spärr i utvecklingens hjul, något helt annat att med skatteinstrumentet som hjälpmedel exempelvis försvåra åtkomsten av alkoholhaltiga drycker... Kravet på skattelindring skall och bör rimligtvis sättas in på områden, där det med fog kan påstås att ingripandena går ut över livets nödtorft eller eljest står i vägen för en sund utveckling.

Sedan skulle man också vilja hemställa att folkrepresentanterna ägnade någon uppmärksamhet åt det kostnadskrävande och krångelfrämjande regleringsväsendet. Regeringen ger intet löfte om någon som helst avveckling av krisorganen. Snarare kan det bli fråga om en ytterligare ansvällning:

Man har sett exempel på att krisorgan upphöjts till rang, heder och värdighet av permanenta ämbetsverk. Så är fallet med den nya arbetsmarknadsstyrelsen, som beräknas dra en årlig kostnad av mellan tre och fyra miljoner. Må man se till att detta exempel, som i och för sig inte skall kritiseras, ej vinner efterföljd utefter hela linjen!

Till syvende och sist: tag också en titt på utredningsväsendet! I detta nu är 215 kungliga kommittéer i gång. De kräver mycket pengar och mycket folk. Ingen skall inbilla sig att samtliga utredningar hör till kategorin oundgängligen nödvändiga — långt därifrån.

Statsrådet Danielson — som i går medgav att han tyvärr ännu inte nått så värst långt — har understrukit att hans försök att stävja Krångel-Sveriges utveckling inte alls berör kommissionsväsendet. Men detta är för närvarande det känsligaste området. Det behöver en djupplöjning för att ogräset inte skall sprida sig — bakom den uppfattningen står en stark opinion inom alla samhällslager, alla yrken. Gemene man intresserar sig mycket mera för de praktiska missförhållanden som de mött inom krisadministrationen än för de ansvarsfördelnings- och decentraliseringsproblem som krångelministern skjutit i förgrunden. Fortfarande efterlyses åtgärder med påtaglig effekt — med lättnader som allmänheten och affärsvärlden får känning av.

Den tabell ur Marshallplanen som publicerades nyligen utan att man fick något klart besked om vad den avsåg upptog för Sveriges del bland annat en aktningsvärd summa för jordbruksmaskiner. Den ter sig ganska rimlig sedan man tagit del av den nye folkpartiriksdagsmannen professor Osvalds interpellation om möjligheterna att trygga det svenska jordbrukets behov av maskiner och redskap. Man får närmast intrycket att Marshallplanens funktionärer och hr Osvald haft samma utredningsmaterial till förfogande, skriver Vestmanlands Läns Tidning (fp). Det svenska jordbrukets traktoruppsättning är illa nersliten:

För den nödvändigaste förnyelsen och för den nymekanisering, som avtappningen på folk från landsbygden framtvingar om produktionen av livsmedel skall kunna hållas uppe och helst stegras, behövs i år 10.000 traktorer. Mer än en fjärdedel av dessa tycks man inte kunna räkna med från de svenska fabrikerna. Återstoden skulle importeras. På samma sätt måste det, enligt hr Osvald, fyllas på även med andra redskap utifrån till en kostnad som han enbart för importen från USA beräknar till 34 milj. kr.

Eftersom det alltså är frågan om dollar, lär siffran nog få lov att prutas ned åtskilligt — för hela vår maskinimport upptar den för dagen gällande importplanen inte mer dollar än för 134 milj. kr. Men säkerligen kan inte regeringen stå till svars med att låta jordbruket nöja sig med den utrustning som kan tillverkas inom landet:

Denna tillverkning har visserligen i många avseenden mycket gott anseende, men åtminstone vissa delar av den ligger mycket illa till i fråga om standardisering: järnbruken måste tillverka mängder av olika dimensioner i relativt små poster för att försörja med nödiga halvfabrikat, något som fördröjer och försvårar alla leveranser. Även om det skulle gå att snabbt driva standardiseringen ett stycke på väg, blir det dock säkerligen nödvändigt att lätta en hel del på våra knappa dollartillgångar för att hjälpa jordbruket att hålla oss med mat.

Upptäckten att jordbruket kommit på efterkälken i fråga om utrustning är väl inte ny, tillfogar tidningen, men den blir av större betydelse sedan det klarlagts att våra chanser att få mat utifrån under de närmaste åren ter sig mörkare än på länge.

Riksdagssammanträden.

Torsdagen den 15 januari 1948.

Första Kammaren kl. 11 f. m. Val av ledamöter i de ständiga utskotten.

Andra Kammaren kl. 11 f. m. Val av ledamöter i de ständiga utskotten.

DAGLIGT FLYG

STOCKHOLM–KÖPENHAMN

Avgång BROMMA 7.40
Ankomst KÖPENHAMN 9.40

Anslutning dagligen till London, Amsterdam, Prestwick.

★

Anslutningar:
Till Zürich: onsdagar, fredagar, söndagar
Till Hamburg och Bryssel: tisdagar och torsdagar
Till Paris: vardagar
Till Frankfurt, Genève, Marseille: lördagar
Till Prag: måndagar, onsdagar, fredagar

★

Dagligen anslutning till **Nordamerika**
och varje lördag till **Sydamerika**

DDL
ANSKA FLYGBOLAGET

OFFICIELLT

Sjökarteverket. Sjökarteverket föreslår att kapten Gunnar Hedlund, flottan, skall förordnas att t. v. mot vikariatlön [illegible]

— Till byråassistenter i Ca 24 har konstituerats förste stationsskrivarna H. L. Edestrand, trafikinspektörsexpeditionen Malmö C, och H. I. O. Liliewall, Stockholm C, på trafikinspektörsexpeditionen Borås C, samt till byråassistent i Ca 24 förste stationsskrivaren A. B. Ferm, Nässjö, på trafikinspektörsexpeditionen Växjö.

Läroverken. Skolöverstyrelsen har utnämnt e. o. ämneslärarinnan Brita Hansson, Örebro, till ämneslärarinna i matematik, biologi med hälsolära och kemi vid flickläroverket i staden.

— Överstyrelsen har föreslagit:

till ett lektorat i geografi och biologi med hälsolära vid Norrköpings läroverk fil. dr Edvard von Krusenstjerna, Stockholm;

till en adjunktur i matematik och fysik vid Luleå läroverk e. o. adjunkten Sven Gunnar Nordlöf, Östersund;

till en adjunktur i latin och franska vid Kalmar läroverk fil. dr Manne Hallén, Uppsala, och e. o. adjunkten E. Lundgren, Kalmar, i denna ordning samt

till en adjunktur i latin och grekiska vid Örnsköldsviks läroverk e. o. adjunkterna E. Lundgren, Kalmar, och G. E. Sonnerstedt, Kristinehamn.

— På förslag till en adjunktur i biologi med hälsolära och kemi vid Sollefteå läroverk har rektor uppfört e. o. adjunkten vid Östra realskolan i Göteborg Carl Landtmanson och adjunkten vid småskoleseminariet i Haparanda Ellen Sandberg.

Realskolorna. Skolöverstyrelsen har till en adjunktur i matematik och fysik vid samrealskolan i Svalöv föreslagit ämneslärarinnan vid kommunala mellanskolan i Norberg Ebba Tenow samt till en adjunktur i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Klippan ämneslärarinnan vid skolan Britta Lindblad.

— Studeranden vid Tekniska läroverkets lärarinstitutet Arvid Örne har förordnats att under vårterminen vara timlärare i teckning vid samrealskolan i Tierp.

— Till en adjunktur i modersmålet och tyska vid samrealskolan i Norrtälje har rektor bland åtta sökande förordnat e. o. adjunkten Tore Gissler, Stockholm, och e. o. adjunkten vid småskoleseminariet i Lycksele Erik Munktelius.

— Fil. mag:na Karin Ryberg-Vajta och Gunnar Lysén har förordnats till e. lärare vid samrealskolan i Herrljunga under vårterminen.

— E. o. adjunkten Fredrik Isander har förordnats att t. v. uppehålla rektorstjänsten vid samrealskolan i Strömstad.

Mellanskolorna. Musikdirektör Stig Seligman, Stockholm, har förordnats till musiklärare vid Nacka mellanskola.

Dövstumundervisningen. Gymnastikdirektör G. Lundbladh, Stockholm, har återkallat sin ansökan till en e. o. gymnastiklärartjänst vid dövstumskolan i Härnösand.

Tekniska läroverken. Yrkesskolöverstyrelsen har föreslagit adjunkt Folke Berglund vid Norra real i Stockholm till lektor i matematik och fysik vid Tekniska gymnasiet i Hälsingborg.

Veterinärerna. Leg. veterinären K. H. Ohlsson skall under vakans uppehålla distriktsveterinärtjänsten i Tungelsta distrikt.

Lediga tjänster. En 2:dre underläkartjänst vid Centrallasarettet i Örebro, en 3:dje do vid Malmö allmänna sjukh., en assistentläkartjänst vid Sahlgrenska sjukhuset i Göteborg, rektorstjänsten vid samrealskolan i Arvidsjaur, en adjunktstjänst i geografi, matematik och fysik vid h. allm. läroverket i Boden, en adjunktstjänst i matematik och fysik vid samrealskolan i Anderslöv, en adjunktstjänst i matematik och fysik vid samrealskolan i Enköping, en adjunktstjänst i matematik och fysik vid samrealskolan i Kinna, en adjunktstjänst i matematik och fysik vid samrealskolan i Lindesberg, en adjunktstjänst i matematik och fysik vid samrealskolan i Piteå, en adjunktstjänst i matematik, fysik och kemi vid samrelskolan i Bengtsfors, en adjunktstjänst i matematik, fysik och kemi vid högre allmänna läroverket i Haparanda, en adjunktstjänst i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Kramfors, en adjunktstjänst i matematik, fysik och kemi vid samrealskolan i Ljusdal, en ämneslärartjänst vid gymn. folkhögsk., föreståndarinnetjänsten vid Grans lanthushållsskola, en bitr. do vid nomadskolan i Jukkasjärvi, en nyinrättad kommministertjänst i Kaunisvaara i Pajala förs., en befattning som landskontorist vid länsstyrelsen i Norrbottens län, en befattning som distr.-jägmästare i Piteå skogsvårdsdistrikt, en arvodestjänst vid Södermanlands flygflottilj, en befattning som landsfiskalsassistent i Lessebo landsfiskalsdistrikt, en kontorsbiträdestjänst och ett förordnande som kanslibiträde vid statistiska centralbyrån, en biträdestjänst vid väg- och vattenbyggnadsverket samt tre ord. folkskollärartjänster och två ord. småskollärartjänster i Falun kungöras till ansökning lediga.

Kandidatnominering inom folkpartiet

Andrakammarvalets folkpartikandidater i Stockholm diskuterades vid ett av 300 medlemmar besökt förberedande nomineringsmöte inom folkpartiets Stockholmsavdelning på Läkarsällskapet på onsdagskvällen. Medlemmarnas förslag till kandidater går nu till föreningens styrelse innan förslagen slutgiltigt fastställs vid ett andra föreningsmöte längre fram.

Erlander hinner ej resa till Amerika

— Det är ännu inte bestämt vem som kommer att representera regeringen i den svenska delegation som skall närvara vid svenskjubileet i USA i sommar, meddelar statsminister Erlander vid Dagens Nyheters förfrågan. Utsikterna för mig att resa med är dock mycket små. Statsrådet Gjöres är ju ordförande i den svenska kommittén, och han är mycket pigg på att resa över, säger statsministern.

Luftfartsstyrelsen har begärt bemyndigande för byråingenjör E. Braune att under högst sex veckor resa till Förenta staterna för att besiktiga radiomateriel som beställts där av styrelsen för sammanlagt 730.000 kr.

I Linköpings domkyrka prästvigdes på onsdagen av biskop Ysander för tjänstgöring i Linköpings stift teologie kandidaterna Sture Nilsson, Linköping, Arne Nilsson, Västervik, Sven Lindegård, Norrköping, och Otto H. Walther, Uppsala.

skyddar vagnen i alla väder

Sys individuellt för varje vagn. Begär pris o. demonstration.

A.B. IKU Grev Turegat. 20, Sthlm Tel. 61 25 99.

Annons.

Knut på näsduk! — Kostymen har länge behövt renoveras, ring i dag till Saltsjöbadstvätten (namnanrop) om hämtning. Låt överrocken göra sällskap.

MOTORFOLK I HELA SVERIGE

Om Ni vill medverka till slopandet av alla körförbud, bekämpandet av höjda bilskatter och andra orättvisor mot motorismen, skriv då till Box 12014, Stockholm 12, eller ring något av nedanstående telefonnummer:

25 21 94 kl. 9—21, 33 72 73 kl. 9—17, 32 70 53 kl. 15—19, 50 47 09, 26 46 75, 44 10 04 efter kl. 19.

SVERIGES FÖRENADE MOTORFOLK
(S. F. M.)

Så långt har det nu gått! Allt fler arbetare drabbas av lidande och allt fler familjer utsätts för sorger och försakelser. Genom ohälsa och olycksfall i arbetet går nu ca 15 miljoner arbetsdagar förlorade — det motsvarar en årlig arbetslös armé på 45.000—50.000 man. Och detta förekommer i en tid, då landet ropar efter arbetskraft. Totalkostnaden för olycksfallen uppskattas, lågt räknat, till 200 miljoner kronor per år, en förlust som drabbar oss alla i form av sänkt levnadsstandard.

Kampen mot olycksfallen är ingalunda hopplös. Det visar statistiken från en rad riskfyllda industrier, där skyddsarbetet bedrives *effektivt.* Men ett gott resultat kräver aktiv medverkan av arbetsgivare, arbetsledare och arbetare. Det kräver, att var och en handlar under ansvar.

verkst. dir. i Svenska Arbetsgivareföreningen. — *ordf. i Landsorganisationen i Sverige.*

Gör arbetarskyddet till en folkrörelse

ARBETARSKYDDSNÄMNDEN
Gemensamt organ för Svenska Arbetsgivareföreningen och Landsorganisationen.